

## Ajalugu, III kooliaste

### Hindamine

Õpitulemuste kontrollimise ja hindamise vormid peaksid olema mitmekesised, sisaldama suulist ja kirjalikku küsitlust, tööd kaartide, dokumentide, allikmaterjali ja piltidega, referaadi ja uurimistöö koostamist, loovtööd ning arutluse kirjutamist. Üksikfaktide tundmisele tuleb eelistada olulisemate ajaloosündmuste ja nähtuste analüüsi nõudvaid ülesandeid. Allikaanalüüsi puhul hinnatakse allikast olulise info leidmist, selle hindamist ja võrdlemist, katkendi põhjal vastamist, kommenteerimist ning usaldusvääruse üle otsustamist. Pildi- või fotoülesande puhul hinnatakse äratundmist, ajaloolise kontekstiga seostamist ning iseloomustamist.

Kaardiülesandes kontrollitakse kaardilt informatsiooni leidmist ning kaardile kandmist. Arutluse puhul hinnatakse vastavust teemale, ajastu ja teemakohaste faktide tundmist, analüüsi, võrdlemise ja seoste loomise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud hinnangute kaudu.

Kolmandas kooliastmes sobivad kontrolliks ja hindamiseks nii avatud kui ka etteantud vastusega ülesanded. Avatud vastusega ülesanded on jutukese, arutluse kirjutamine märksõnade abil, kava koostamine; kaardi, pildi, allika analüüs; näidete esitamine olukorra, perioodi, sündmuse kirjeldamise ja iseloomustamise kohta, oma valiku ja seisukoha põhjendamine ning mõistete selgitamine. Etteantud vastusega ülesanded on järjestamine ajaliselt varasemast sündmusest alates, valikvastustega ülesanded – etteantud tunnuste klassifitseerimine. Muude ülesannetega kontrollitakse, kas õpilane on omandanud ajaloo kronoloogilised piirid, teab ja iseloomustab tähtsamaid ajaloosündmusi, isikuid, kultuurinähtusi ja -panust; seob Eesti ajaloo sündmusi kodukoha, naabermaade, Euroopa ning maailma ajalooa; leiab ajaloosündmuste ja -nähtuste sarnasusi ning erinevusi, põhjuseid ja tagajärgi; saab aru, et ajaloosündmusi võib tõlgendada mitmeti; kujundab oma seisukohta ning põhjendab seda, annab hinnangu; asetab end minevikus elanud inimese olukorda.

Kirjalikku arutlust hinnates on soovitatav aluseks võtta 15-palline skaala. Hinnatakse arutluse vastavust teemale, ajastu ja teemakohaste faktide tundmist, analüüsi, võrdlemise ja seoste loomise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud hinnangute kaudu. Kindlasti on 7. klassis vaja harjutada koos klassiga arutluse kirjutamist, kasutades esialgu etteantud märksõnu.

### Näidishindeskaala 15 punkti

Töö struktuur (2 punkti)

- 0 – töö ei ole struktureeritud, esitatud on ainult teemaarendus;
- 1 – töö on struktureeritud, kuid ülesehitus ei ole loogiline: puudub sissejuhatus või kokkuvõte;
- 2 – töö ülesehitus on tervik (sissejuhatus, teemaarendus, kokkuvõte).

Teema avamine ja analüüs (4 punkti)

- 0 – töö ei ole teemakohane, tekstis esitatu on seostamata või on alla nõutava pikkuse;
- 1 – töö vastab teemale, kuid on lihtsakoeline jutustus;

- 2 – teema on avatud pealiskaudselt ja ühekülgsest, põhineb valdavalt näidetel;
- 3 – teema on avatud piisavalt, töö on kirjeldav-jutustav;
- 4 – teema on avatud põhjalikult, analüüs põhineb võrdlusel ning põhjuse-tagajärje seostel.

#### Ajastu tundmine, orienteerumine ajas (2 punkti)

- 0 – õpilane asetab sündmused valesse ajajärku;
- 1 – õpilane orienteerub ajastus, ajab segamini sündmuste toimumise järjekorra või lisab mõne sündmuse, mis ei toimunud käsitletavas ajas;
- 2 – õpilane orienteerub ajas adekvaatselt.

#### Faktid (3 punkti)

- 0 – töös on rasked fakte, näiteid/fakte pole esitatud;
- 1 – faktid pole teemaga seotud, töös on mõned kergemad fakte;
- 2 – esitatud on üksikud teemaga seostatud faktid;
- 3 – fakte on esitatud piisavalt.

#### Järeldused ja hinnangud (2 punkti)

- 0 – järeldused ja hinnangud puuduvad, ei ole teema- või asjakohased;
- 1 – kirjutajal on oma seisukoht, kuid seda ei ole põhjendatud;
- 2 – kirjutajal on oma seisukoht, mis on argumentide ja näidetega põhjendatud.

#### Õigekiri ja stiil (2 punkti)

- 0 – teksti sõnastus ja õigekiri on puudulik, esinevad tõsised kirjavead;
- 1 – on üksikuid sõnastus- ja õigekirjavigu;
- 2 – teksti sõnastus ja õigekiri on korrektsed.